

Folketingets Socialudvalg

Departementet

Holmens Kanal 22
1060 København K

Tlf. 3392 9300

Fax. 3393 2518

E-mail vfm@vfm.dk

SSK/ J.nr. 2009-4420

Dato: 23. juni 2009

Under henvisning til Folketingets Socialudvalgs brev af 27. maj 2009 følger hermed indenrigs- og socialministerens endelige svar på spørgsmål nr. 393 (SOU Alm. del). Spørgsmålet er stillet efter ønske fra Martin Henriksen (DF)

Spørgsmål nr. 393:

"Vil ministeren redegøre for tidligere, nuværende og kommende initiativer, der skal forbedre arbejdsmiljøet for ansatte i ældreplejen, og vil ministeren oplyse hvilke kommuner, der har haft de mest positive resultater, f.eks. en nedbringelse af udgifterne til vikarer, som en konsekvens af færre sygedage blandt de ansatte i ældreplejen?"

Svar:

Arbejdsmiljøet i ældreplejen skal være godt både af hensyn til medarbejderens helbred og trivsel samt kvaliteten af ydelserne til de ældre. Vi har derfor fra regeringens side siden 2001 igangsat en lang række initiativer, der skal forbedre arbejdsmiljøet og øge kvaliteten på ældreområdet.

Som eksempel vil jeg nævne, at regeringen og parterne på det offentlige arbejdsmarked i forsommeren 2007 indgik trepartsaftaler for de offentlige ansatte. Initiativerne indebærer bruttoudgifter på i alt ca. 8 mia. kr. i 2008 – 2011. Aftalerne sikrer bl.a., at der ydes en ekstra indsats for at få opkvalificeret medarbejderne i den offentlige sektor. Det fremgår af aftalen, at arbejdsmiljøet skal forbedres bl.a. gennem øget arbejdsmiljørådgivning på den enkelte arbejdsplads.

Endvidere har eksempelvis aftaleparterne bag finansloven for 2008 afsat en ramme på 3 mia. kr. i perioden 2009 – 2015 til medfinansiering af investeringerne i ny arbejdskraftbesparende teknologi og nye arbejds- og organisationsformer. Teknologierne vil ofte ikke kun være arbejdskraftbesparende,

men også have potentiale for blandt andet arbejdsmiljøforbedringer. I 2009 er der eksempelvis på det sociale område afsat midler til et projekt vedrørende afprøvning af teknologier til løft og vending/lejring.

Beskæftigelsesministeriet har igangsat en række initiativer til at forbedre arbejdsmiljøet for ansatte i ældreplejen. Til brug for min besvarelse har Beskæftigelsesministeriet oplyst følgende:

"Med arbejdsmiljøreformen fra 2005 blev det besluttet, at alle virksomheder med ansatte skulle screenes i perioden 2005-2011. Screening er en hurtig gennemgang af virksomhedens arbejdsmiljø, der som hovedregel er uanmeldt og i gennemsnit varer to timer. Ældreplejen (dvs. plejehjem, hjemme-hjælp, dagcentre mv.) blev screenet i 2005, og de virksomheder, som havde eller kunne have væsentlige arbejdsmiljøproblemer, fik efterfølgende et mere grundigt tilsyn, et såkaldt tilpasset tilsyn. De arbejdssteder, der i forbindelse med et tilpasset tilsyn fik påbud om materielle arbejdsmiljøproblemer fx tunge løft, har fået et opfølgingsbesøg inden for to år efter det tilpassede tilsyn.

Som følge af velfærdsaftalen fra 2006 blev ældreplejen udpeget som én af de brancher, der er særligt nedslidningstruet, og Arbejdstilsynet har i 2007-2008 på den baggrund gennemført særlige tilsynsindsatser på godt 900 virksomheder inden for branchen.

Virksomheder inden for ældreplejen kan desuden søge Forebyggelsesfonden om midler til projekter om at forebygge og forhindre nedslidning. Forebyggelsesfonden blev etableret som følge af velfærdsaftalen og kan årligt uddele op til 350 mio. kr. Siden fondens start i 2007 har en del af disse midler hvert år været prioriteret til projekter inden for ældreplejen og/eller til projekter, der vedrører social- og sundhedshjælpere og -assistenter. I 2009 er der afsat i alt 90 mio. kr. til dette område. Hertil kommer 20 mio. kr. til projekter til genoptræning og rehabilitering af ansatte inden for hjemmepleje og døgninstitutioner for voksne.

Virksomheder inden for ældreplejen, der frivilligt indgår en aftale med en autoriseret arbejdsmiljørådgiver om bistand til at løse et arbejdsmiljøproblem, kan desuden få refunderet 50 procent af deres udgifter. Arbejdstilsynet uddeler i 2009 14,5 mio. kr. til dette formål til offentlige virksomheder. Ordningen er en konsekvens af kvalitetsreformen fra 2007."

Beskæftigelsesministeriet har endvidere oplyst følgende vedrørende fraværet blandt ansatte i ældreplejen: "Beskæftigelsesministeriet har ikke oplysninger om, hvilke kommuner, der har haft de mest positive resultater, f.eks. i forhold til nedbringelse til udgifterne til vikarer, som en konsekvens af færre sygedage blandt de ansatte i ældreplejen. Til orientering kan det oplyses, at Det Fælleskommunale Løndatakontor opgør sygefraværet blandt ansatte i

kommunerne fordelt på kommuner. Tallene viser, at der er store geografiske forskelle i sygefraværet."

Som det fremgår, har regeringen med en lang række initiativer sat rammerne for, at arbejdsmiljøet kan blive bedre i ældreplejen. Men det er op til kommunerne lokalt at løfte opgaven med at sikre en bedre og tryk ældreomsorg og et ordentligt arbejdsmiljø for de ansatte.

Karen Ellemann

/ Jakob Krogh